

AVEȚI PUTEREA, CE FACEȚI CU EA?

Revoluția a fost declanșată, dar nu în făptuire. Sîntem marfoni, direcți ai luptei pentru putere dusă la toate nivelele și cu toate mijloacele. Pînă la revoluție am avut un obiectiv comun, cu toții: dărîmarea dictaturii, obținerea libertății. Avem libertatea mult dorită. Ce facem acum cu ea? De bine, de rău, au fost constituite organele puterii. Acum sînt în pericol să fie răsturnate. Dacă ar veni alții s-ar întîmpla, probabil, la fel. Nu cred că, acum, s-ar găsi cîteva personalități care să întrunească unanimitatea sau măcar majoritatea. Grupările politice de alte nuanțe — liberali, naționali-tărăniști, F.S.N.-iști, anticomuniști, democrați, creștini ș.a.m.d. — se plîng de

lipsa de sprijin a mass-mediei. Noi am declarat că publicăm opiniile tuturor. Numai că aceste noi grupări politice nu au reușit să se constituie, să-și facă programe, să se cunoască și recunoască. Azi publicăm un apel care miine este contestat tocmă de membrii aceluiași partid. Va fi greu să ne înțelegem unii cu alții. În plus, opțiunea politică este însoțită de o atitudine umană nefirească: ura, dușmănia, lipsa elementară de respect.

Oameni buni, voi cei care ați ieșit în stradă să cereți libertate și demnitate, gîndiți-vă că voi ați fost și sînteți puterea. Dar, gîndiți-vă. Salvarea noastră, a tuturor, la fel ca și puterea, vine de la

vol. ALEGERILE LIBERE vor avea loc în următoarele luni. Atunci își va spune poporul cuvîntul, îi va vota pe cei care îi consideră mai buni. Puterea, cea mai de necontestat putere, aparține electoratului. Numai că, dacă vom proceda ca pînă acum, în aprilie sau în altă lună (dacă data va fi modificată) vom păți precum cetățeanul turmentat al lui ne-neca Iancu și vom întreba „DA' EU CU CINE VOTEZ?”.

Problema capitală este constituirea partidelor politice, cunoașterea programelor acestora, opțiunea politică. V-ați întrebat ce partid doriți să ne conducă? V-ați pus problema proprietății? V-ați gîndit că o democrație nu se face în cîteva săptămîni? V-ați gîndit la problema șomajului? V-ați gîndit la existența materială a națiunii? V-ați gîndit că prin boicotarea producției vă puneți la dispo-

ziția străinilor? Știți că nici în perioada interbelică, cînd aveam mai multe partide, poporul nu a fost mulțumit și nici fericit? Știți că omul este, în sine, o valoare, indiferent de apartenența politică? Știți să suportați o părere politică diferită de a dumneavoastră? Știți că fără discernămint ne pierdem pe noi, ca națiune?

Dacă știți, atunci de ce lăsați pe colegii voștri să abandoneze producția și să iasă în stradă băuți, de ce lăsați să se strecoare între voi „victime” (deținuți de drept comun), sectanți periculoși, instigatori, de ce faceți front comun cu cei cărora nu le-a plăcut și nu le place munca, sînt pușul pe scandal? De ce nu apelați la singurul numitor comun: bunul simț?

M. SÂNGEORZAN

ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

EXPRESIE A OPINIEI
PUBLICE DIN JUDEȚUL
CLUJ

ANUL II, NR. 19

DUMINICĂ

14 IANUARIE 1990

4 PAGINI 50 BANI

Miting la miezul nopții

Vineri seara (vineri spre sîmbătă, de fapt) a avut loc în orașul nostru un miting, după încheierea și sub influența mitingului de la București. Cei mai mulți dintre dumneavoastră știu asta, deja. Și mai știu, probabil, că el s-a desfășurat în fața fostului sediu al comitetului județean P.C.R., actualul sediu al comitetului județean F.S.N.

Vă propunem, în rîndurile care urmează, o relatare concisă despre cum a fost organizat acest miting, ce s-a cerut la acest miting, plus răspunsul doamnei Doina Cornea la întrebarea (pusă de reporter): „Ce se întîmplă jos?” (n.n.: jos, adică în fața sediului Consiliului județean al F.S.N.; întrebarea a fost pusă, evident, și celor care se aflau... jos).

ÎN STRADA

Rep: Ce se întîmplă? De ce v-ați adunat aici?

Nagy Endre, I.C.S.A.P.: Am aflat că există dovezi (film-video, fotografii), în legătură cu evenimentele din 21 decembrie, despre care populația nu a fost informată. De ce nu s-a publicat nimic în ziar, de ce la TV Cluj nu s-a arătat nimic? Cerem să ni se răspundă la întrebările: 1. „Unde este generalul Topliceanu?” 2. „De ce nu vine aici, acum (n.n.: ora 0.25), 3. „Cine a tras în oameni?”

Mariaș Ioan, C.F.R.: Ce răspuns a dat generalul Topliceanu la ordinul lui Moga (n.n.: care ordin? Să se tragă? Să nu se tragă?), și ce ordin a dat generalul Topliceanu, după ce a aflat ordinul lui Moga? Vrem să știm mai ales cui a dat Topliceanu ordinul său!

ÎN SEDIU

Rep: Locotenent-colonel Oprîșanu, oamenii de afară pun serios la îndoială răspunsurile generalului Topliceanu la întrebarea „CINE A TRAS?”. Este chiar așa de greu de formulat un răspuns clar?

lt.-col. Oprîșanu: Domnul general Topliceanu nu poate da, acum, un răspuns. Este vorba de un secret militar. Are loc o anchetă, se cercetează probe. Un lucru e sigur și vă rog să-l consemnați: generalul Topliceanu și-a făcut întotdeauna datoria față de poporul său și și-o va face și de acum înainte.

Rep: Doamna Doina Cornea, permiteți-mi să vă adresez aceeași întrebare pe care am pus-o oamenilor de afară: ce se întîmplă? de ce s-au adunat oamenii aceștia?

Doina Cornea: Ce să vă spun?... Eu nu știu ce se întîmplă. Am impresia că e ceva pus la cale... Fosta Securitate prezintă încă un pericol real, cu tendințe de destabilizare. Este foarte activă. Ceea ce se întîmplă jos, acum, ar putea fi sub influența unei diversivni, tocmă în aceeași perioadă cînd e nevoie de ordine și de stabilitate. Pe de altă parte,

sînt foarte mîhnită, că tinerii care manifestează acum dau dovadă de atîtă intoleranță și se lasă pradă unei confuzii. Ei cer pedeapsa cu moartea, cînd unul din decretele cele mai bine venite a fost abrogarea pedepsei cu moartea. Sînt categoric împotriva pedepsei cu moartea. După părerea mea, poporul român nu are voie să se minjească cu sînge. Adevărul nu poate fi găsit decît pe calea justiției și a respectării drepturilor omului. Pentru a găsi vina vații trebuie să ne punem mai întîi întrebarea unde să-i căutăm. În ce sector de activitate? Care instituție a făcut cel mai mare rău poporului român? Eu nu cred că armata să fi făcut cel mai mare rău poporului român. Securitatea a făcut, de 40 de ani încoace, cel mai mare rău poporului român. Prin exterminarea fizică în masă (mă refer la anul 50' — și recent în toată țara), prin exterminarea psihică, morală, prin menținerea unui regim de teroare. Să se prezinte oamenii care au dovezi! Poate că și armata a făcut unele greșeli, dar eu am cunoștință că au murit soldați, subofițeri, ofițeri (cu zecile, poate cu sutele), apărînd poporul. Împotriva cui? Împotriva trupelor speciale de Securitate.

E foarte greu să fie depistați vinovații. Ei nu-și dau niciodată numele. Aș dori, de pildă, la Cluj, să știu din ordinul cui a fost instalat un milițian care să-mi supravegheze ieșirile și intrările în casă, fără vreun temei legal. Din ordinul cui am fost bătută de mai multe ori, tot fără vreun temei legal. Din ordinul cui au fost bătute și anchetați la Securitate mulți dintre cei care încercau să-mi vorbească: Dan Sămpăleanu, Ion Voicu, Mihai Torja, Bogdan Șerban etc. etc. Aș vrea să știu, în mod special, cine l-a ucis pe inginerul Ion Ursu, în timpul anchetei de la securitate.

ÎN STRADA

Ieșind din sediu, reporterul a fost întrebat de cei care se aflau afară, care este părerea celor dinăun-

tru. Acesta le-a dat răspunsul aflat de la doamna Doina Cornea („ceea ce se întîmplă jos, acum, ar putea fi sub influența unei diversivni...”). Bunta Peter (Intr. poligrafică), Ciordea Teodor (Arta decorativă), Chicișnaș Nicolae (C.U.G.), Todoruț Aurel (Intr. poligrafică), Trif Ana (A.E.I. Gherla) spun că oamenii s-au adunat spontan, fără nici o organizare prealabilă, fără să fie instigați de nimeni, pentru a afla adevărul. Adevărul se va afla cînd. Dovezile materiale se află la Procuratura militară și nu se difuzează prin presă și R.T.V. pentru a nu influența cercetările, pentru a nu oferi șanse de apărare celor vinovați. De altfel, Legea presei nu permite prezentarea publică a unor documente ale Procuraturii și Tribunalului. Dar vinovații nu vor scăpa de meritata pedeapsă.

Lucian ȘTEFĂNESCU

ROMANIA

CONSILIUL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE

DECRET — LEGE

PENTRU MODIFICAREA ART. 5 DIN DECRETUL nr. 163/1975

Consiliul Frontului Salvării Naționale decretă: Articol unic. — Art. 5 din Decretul nr. 163 din 29 decembrie 1975 privind retribuirea personalului militar și civil din Ministerul Apărării Naționale, și Ministerul de Interne și din alte unități din sectorul special, astfel cum a fost modificat și completat prin Decretul nr. 59/1985, se modifică și va avea următorul cuprins:

Art. 5 (1) Ofițerii, maistrii militari și subofițerii, pentru perioadele de timp cînd au obținut rezultate pozitive concretizate în notările anuale de serviciu, precum și în raport de timpul servit în cadrele militare permanente, au dreptul la 1—7 gradatii.

(2) Gradațiile se acordă din trei în trei ani, luîndu-se în calcul numai anii în care cadrele au obținut calificative de foarte bine, bine și satisfăcător.

(3) Gradația a 7-a se va putea acorda în mod excepțional în limita a cel mult 10 la sută din numărul celor încadrați în gradația a 6-a: Gradația a 7-a se va putea acorda, de asemenea, și cadrelor militare care au obținut rezultate foarte bune și bune în activitatea de pregătire, au o vechime de cel puțin 25 ani în cadrele permanente sau 30 ani în muncă și un stagiu de 3 ani în gradația a 6-a.

(4) Fiecare gradație reprezintă 5 la sută din retribuirea de funcție și solda de grad și se acordă cu începere de la întîi ale lunii următoare celei în care s-au îndeplinit condițiile pentru acordarea gradației respective.

(5) Modul de acordare a gradațiilor ofițerilor, maistrilor militari și subofițerilor chemați în activitate, a celor concentrați, cît și în alte situații specifice este arătat în anexa nr. 1.

Președintele Consiliului
Frontului Salvării Naționale
ION ILIESCU

Intervenția radiotelevizată

a lui Ion Iliescu

Sîmbătă seara, într-o intervenție radiotelevizată președintele Consiliului Frontului Salvării Naționale, Ion Iliescu a anunțat că la Referendumul din 28 ianuarie 1990 vor fi supuse scrutinului popular două din cele trei decrete date publicității în ziua precedentă, și anume — cel privind reintroducerea în Co-

dul penal a pedepsei cu moartea, în vederea pedepșirii cum se cuvine a tuturor celor vinovați de crime împotriva poporului și, respectiv — cel privind scoaterea în afara legii a Partidului Comunist Român, considerîndu-se că acest partid se situează împotriva spiritului național și a legii strămoșești.

Precizări privind actualitatea politică, economică și socială din țară

O dezbateră radiodifuzată, care a avut loc sîmbătă seara a permis cunoașterea de către cetățenii României a unor precizări importante privind actualitatea politică, economică și socială din țară. Ele s-au datorat prezentei la emisiune a președintelui Consiliului F.S.N., Ion Iliescu, a primului vicepreședinte al Consiliului, Dumitru Mazilu și a primului ministru, Petre Roman.

Punctul de plecare al discuției l-au constituit cererile formulate de participanții la mitingul desfășurat în ziua precedentă în fața sediului Consiliului F.S.N. și guvernului.

Președintele Ion Iliescu a ținut să sublinieze necesitatea și urgența normalizării vieții și stabilizarea activității economice. El s-a referit, de asemenea, la o serie de aspecte concrete care privesc activitatea Consiliilor F.S.N. la nivel local.

Profesorul Dumitru Mazilu a făcut, la rîndul său, precizări privind principiile care stau la baza noii Legi electorale, și stadiul elaborării acesteia. El a subliniat că Legea urmează să fie supusă dezbaterii publice.

ză să fie supusă dezbaterii publice.

În intervențiile sale în cadrul emisiunii, primul ministru Petre Roman s-a referit la prioritățile din economia românească, numind o serie de probleme grele ce se cer soluționate urgent, între care asigurarea energiei electrice.

Solicitat să se refere la activitatea presei, pusă în situația să lucreze în condiții de libertate, președintele Ion Iliescu a ținut să arate că Frontul Salvării Naționale nu exercită nici un fel de control asupra acesteia. Cu atît mai puțin se poate vorbi despre existența vreunui fel de cenzură. Preocuparea care există în prezent la nivelul Consiliului privește abrogarea vechii legi a presei și elaborarea, în cît mai scurt timp a noii legi pentru buna desfășurare a activității presei românești. Incurajînd ideea de critică în paginile presei, președintele Consiliului F.S.N. a spus: Deși nimănui nu-i face plăcere critica, trebuie să ne supunem acestei practici, dar nu în mod formal, declarativ.

ROMANIA

CONSILIUL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE

DECRET

PRIVIND NUMIREA UNUI SECRETAR DE STAT LA MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Consiliul Frontului Salvării Naționale decretă: Articol unic: Nicolae Vladimir se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe.

Președintele Consiliului
Frontului Salvării Naționale
ION ILIESCU

SPRE ADEVĂRATA DEMOCRAȚIE UNIVERSITARĂ

Evul întunecat al „epocii aurite” de tristă amintire, ce a afectat toate raporturile vieții sociale, nu a lăsat neatinse nici lăcașele de știință și cultură ale acestui neam.

Inchistarea dogmatică, ce a degenerat în limitarea cunoașterii, mergând până la cele mai joase trepte ale degradării învățământului și culturii, a reprezentat o dureroasă povară pentru toți aceia care în cel mai autentic spirit umanist s-au dăruit ridicării spirituale a poporului nostru.

Eliberați de toate servitutiile impuse până acum, milităm nu numai pentru schimbarea structurilor, pentru autonomia universitară, ci în mod deosebit pentru o manifestare cu adevărat liberă a capacității de gândire și acțiune.

Pentru a putea iniția descătușarea potențelor în toate domeniile vieții sociale trebuie să pornim de la realități ce nu pot fi eludate.

Considerăm că trebuie să redăm Universității atributul care îi este propriu, acela de a reuni în cuget și acțiune pe toți cei care slujesc cu adevărat știința și cultura; Universitate = comunitate. Sintem deciși ca Alma Mater Napocensis să se deschidă tuturor fiilor acestui pământ, indiferent de credințe religioase, naționalitate și sex.

Tuturor, inclusiv minorităților naționale, li se oferă șansa ca alături de populația majoritară și în deplină egalitate cu aceasta să beneficieze de posibilitatea de a se instrui, de a munci și de a culege roadele activității lor.

Apreciem că introducerea cursurilor care să servească dezvoltării culturii minorităților naționale în vederea pregătirii cadrelor necesare activității de instrucție și educație în limba maternă poate fi asigurată în mod corespunzător în cuprinsul universității. În acest fel, opțiunea liberă a tuturor studenților va fi decisivă pentru frecventarea cursurilor în limba dorită. Numai așa se dezvoltă învățământul liber, potrivit cu aspirația tineretului, mereu cu fața spre universalitate. Această justificată aspirație a tineretului nostru se poate realiza numai în cadrul acelei universități care să-i cuprindă pe toți, fără discriminare, să asigure tuturor șanse egale la posibilități egale.

Descătușarea resurselor și a posibilităților asigurate de revoluția noastră nu-și poate afla realizarea plenară dacă se practică o discriminare artificială și se acționează în sensul izolării și închistării naționale.

România modernă implică o maximă mobilitate a tuturor cetățenilor care au dreptul să-și caute împlinirile oriunde în acest spațiu geografic, mobilitate ce ar fi restrânsă dacă ar acționa factori limitativi de orice natură.

Unitatea poporului nostru care a asigurat victoria revoluției, ar fi grav afectată prin ridicarea unor bariere artificiale, instituționalizate, care în mod categoric creează înstrăinare, dezbinând în loc să unească tineretul României de mîine.

CONSILIUL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE
AL UNIVERSITĂȚII

DECLARAȚIE

Am primit cu satisfacție și totală aprobare Programul Frontului Salvării Naționale, care declară, printre altele, asigurarea deplinei egalități în drepturi a minorităților naționale și lichidarea unor greșeli săvârșite în trecut în acest domeniu. Aceste greșeli au infectat atmosfera necesară conviețuirii și conlucrării în societatea noastră.

Prevestind lugubra „epocă Ceaușescu”, în 1959 a fost desființată Universitatea „Bolyai” din Cluj. Ca urmare, a devenit imposibilă asigurarea completării rîndurilor intelectualității maghiare din România, în consens cu interesele reale ale țării noastre. Acesta a reprezentat un pas cu efecte fatale în cadrul procesului care a avut drept scop real atrofierea treptată a rețelei școlare a minorității maghiare. Executantul acestei așa numite „unificări” a fost dictatorul de mai târziu. Documentul de unificare impus în atmosfera teroară nici pe departe nu a corespuns drepturilor declarate în art. 22 din Constituție că naționalităților conlocuitoare li se asigură „învățământul de toate gradele, în limba proprie”. Ulterior, prin diferite măsuri rafinate, caracteristice dictaturii ceaușiste, am fost privați și de acele drepturi modeste care au fost prevăzute în documentul de unificare. În decurs de cîțiva ani, cu excepția unui număr redus de discipline universitare, activitatea didactică în limba maghiară a încetat. „Îmbunătățirile” întreprinse la începutul anilor '70 nu au schimbat în fond, situația. A devenit evident că această „unificare” nu a servit în nici un fel apropierea dintre români și maghiari, ci, dimpotrivă, a constituit sursa unor acuzații și a neînțelegerii reciproce, complet nefundate.

Noi, cadrele didactice ale fostei Universități „Bolyai” și actualii încadrați de naționalitate maghiară ai Universității „Babeș-Bolyai” considerăm absolut necesară, pentru redresare, constituirea, sub semnul continuității, a unei universități cu limba de predare maghiară, modernă din toate punctele de vedere și pe deplin corespunzătoare cerințelor sociale, economice, științifice și culturale ale țării noastre. În cadrul acesteia considerăm drept sarcină prioritară a noastră însușirea, alături de limba maghiară, a limbii române și mai ales a limbii române de specialitate conform programelor de învățământ. Toate aceste în lumina principiului ca egalitatea și fraternitatea să se manifeste nu numai în forma legăturilor individuale, ci și ca legături între instituții autonome.

Reînființarea universității maghiare autonome clujene nu înseamnă separarea minorității maghiare din România, ci asigură egalitatea individuală și colectivă în drepturi, proclamate de Frontul Salvării Naționale și lipsa căruia s-a făcut resimțită după desființarea universității noastre. Între fosta Universitate „Babeș” și fosta Universitate „Bolyai” au existat legături multilaterale și bogate pe plan științific, didactic, cultural și pe alte planuri. Dorim ca prin renașterea universității cu limba de predare maghiară să promovăm asemenea legături pe care să le facem și mai rodnice în viitor.

Datorită lipsei de timp, punctul nostru de vedere nu a putut să ajungă la cunoștința tuturor celor interesați, motiv pentru care lista semnatarilor nu este închisă. Oricine dorește să sprijine cauza noastră, poate să se adreseze, în acest scop, filialelor centrale și locale ale Uniunii Democratice a Maghiarilor din România.

Urmează 158 semnături ale unor cadre didactice active, pensionari și personal administrativ.

EMINESCU — contemporanul nostru

Dacă Eminescu ar fi trăit, ar fi luptat cu noi pe baricadele revoluției sau în piețe și, purtînd în mîin steagul tricolor, ar fi condus mulțimile la asaltul împotriva tiraniei. Căci nimic nu-l dezgusta mai mult pe poet decît mîncîuna și despotismul, nimic nu-i trezea indignarea vituperantă decît demagogia deșănțată a politicianismului, neacoperind vorba cu fapta. „Nu există — scria el — în adevăr decît două forme ale tiraniei și ale decadenței unui stat omenesc: despotismul egalizează pe oameni, supunîndu-i unuia singur, lăsînd să degenereze cele mai nobile facultăți ale lor, patimile bune și inteligența; precum demagogia are acelaș fatal efect prin indiferentismul care-l inspiră naturilor deschise și mari, vîzînd în fața-le biruința constantă a mediocrității și a șiretlicului”.

În consens cu aceste idei, el s-a făcut mesagerul ideilor revoluției de la 1848 în romanul Geniu pustiu, acordînd lui Toma Nour și tribunului Ioan calitatea de purtători de cuvînt ai propriei sale dorințe de libertate și demofilism, dorință explicit formulată prin fa-

tele și gestica eroilor săi, chemînd la sfîrșirea tiraniei: „Sfîrșiți servii lor cei lînși, diplomații, desființați războiul și nu chemați ceretele popoarelor decît înaintea Tribunalului popoarelor și atunci cosmopolitismul cel mai fericit va încălzi pămîntul cu razele sale de pace și de bine”.

Poetul-tribun, poetul-profet se redescoperă și în puternica chemare la revoltă din Împărat și proletar, unde se cîntă revoluția franceză, sau în Horia și Andrei Mureșanu, în care se lansează chemarea la luptă deschisă împotriva împilării și opresiunii, făcînd totodată eloghul martirilor naționali și ai conducătorilor ieșiți din popor și care s-au jertfit pentru el. Îndemnul lansat de poet poporului e edificator: „O, ridicăți în suflet gigantic vijeli / Și sfîrșiți c-o mîndră Strigare triumfătoare / Ordinea cea nedreaptă, și-reată, infernală”.

Eminescu e poetul nostru de suflet, poetul revoluției noastre, al dreptății și libertății noastre. El este de aceea, mai mult ca oricînd, — contemporanul nostru.

Mircea POPA

NOI PRECIZĂRI DE LA PARTIDUL NAȚIONAL TĂRĂNESC

Din partea organizației județene a Partidului Național Tărănesc am primit spre publicare următoarele documente:

1. Tribunalul municipiului București, dosarul nr. 1, decizia nr. 1, Camera de consiliu, 11 ianuarie 1990 decide:

Admite cererea formulată de Partidul Național Tărănesc, creștin și democrat din România.

Dispune de înregistrarea în registrul special de la Tribunalul municipiului București a Partidului Național Tărănesc, creștin și democrat din România — sub nr. 1 din anul 1990.

Pronunțat astăzi, 11 ianuarie, în ședință publică.

2. Imputernicire. Domnul Iuliu Boiță din Cluj, strada Moșilor nr. 121, B.I. Seria AO Nr. 638945 este imputernicit a coordona activitatea organizației de partid în județul Cluj. Imputernicirile emise anterior se subordonează prezentei.

POETUL TEOHAR MIHADAȘ SE DESTĂINUIE...

Poetul Teohar Mihadaș, cunoscut iubitorilor de poezie din țară, a rămas credincios, de-a lungul tumultuoasei sale vieți de pînă acum, scrisului curat, întretîinînd focul viu al adevăratei poezii, ce servește doar crezului său artistic liber, demn, alimentat de un suflet deosebit prin duioșia, generozitatea și puterea sa de „ardere”. Este autor a trei cărți de proză, a șapte cărți de versuri și... a treisprezece cărți în manuscris ținute în sertar.

— Domnule Mihadaș, de unde veniți? Vorbiți-ne, vă rog, de locurile natale.

— Vin dintr-un sat de păstori din munții Pindului, Turia. Am absolvit clasele primare la școala românească din comuna mea. Toți înaintășii mei au fost păstori, iar străbunicul după mamă a fost haiduc. Am absolvit patru clase de liceu în trei ani la Liceul românesc din Grebena, Grecia, după care am urmat cursurile liceale din Dumbrăveni, la Liceul „T. Ciopariu”, iar după examenul de bacalaureat de la Blaj m-am înscris la Facultatea de filozofie și litere din București.

— Cum și cînd ați simțit pentru prima dată poezia în sufletul dv.?

— Dragostea mea pentru poezie exista virtual în gena mea, dar cunoștința directă cu poezia s-a întîmplat cînd pe o pagină din cartea mea de citire din clasa a patra primară am văzut un tînr stînd sub streșinile unui codru, iar sub ilustrație era scrisă poezia „Ce te legeni, codrule”. În vara următoare, pîzînd niște iezi pe hotarele satului, mi-a ieșit în cale o lespede netedă. Am apucat o pietricică și-am scris pe acea lespede primele mele versuri. Le-au spălat ploile, le-au risipit vînturile și se află imprimare cine știe unde în univers.

— Se știe despre dv. că ați suferit ani grei de detenție politică în vechiul regim. Pentru cititori vă rog să vă amintiți de acea tristă perioadă.

— Am fost condamnat de Tribunalul militar din Cluj la opt ani de temniță grea nu pentru că așa fi făcut parte dintr-un partid politic, ci pentru că am înțeles să-mi apăr propria mea demnitate de om și de român. Amintirile din viața mea sînt scrise amănunțit și vor apare într-un serial în revista Clujul Liber, iar după a-

ceea la Editura „Dacia”. Cartea se cheamă „Pe muntele Ebal”, titlu inspirat dintr-o frază a lui Moise din Legea a doua; „Atunci veți rosti binecuvîntarea pe muntele Garizim și blestemul pe muntele Ebal”.

— M-am numărat printre privilegiații care au citit acest manuscris. De ce pînă acum a zăcut în sertar?

— Pentru că eram pîzit cu strictete și o trimitere în străinătate a acestui manuscris se solda cu consecințe grave pentru copiii mei. Totuși, am cutezat și-am trimis o copie printr-un marinar de pe vasele de pescuit, dar n-a ajuns la destinație. Probabil au citit-o... peștii. A fost sustrasă în lipsa mea și de „tovarășii” de la securitate, după care am fost chemat de către col. Dumitrașcu, care mi-a spus că am scris „o carte foarte frumoasă, mai frumoasă ca „Papillon” și că poate să apară și acum cu condiția să scot din ea niște capitole scrise cu prea multă înverșunare, la care propunere am răspuns că această carte nu este ficțiune literară, ci mărturie în fața lumii și, deci, n-am dreptul să scot nimic, ci să spun adevărul în-treg.

— Ce condiții de viață ați găsit imediat după amnistie? Ați prins, matur fiind, în-treaga „epocă” ceaușistă. Ce-a însemnat ea pentru dv.?

— Zece ani de zile am fost muncitor necalificat; am cules zmeură la centrele de colectare a fructelor de pădure, am reparat lăzi pentru Fruct-export Bistrița și am lucrat patru ani de zile ca manipulant de mărfuri la depozitul I.C.R.A. Cluj. După Rezoluția lui Gheorghe Gheorghiu-Dej și plecarea trupelor rusești din țară, am fost reabilitat la directă intervenție a lui Berghianu, după care am fost numit secretar literar, dar fără decizie de numire (D), de unde în 1970 am fost dat afară de către Vlad Murgu cînd nici măcar nu mă aflam în țară (eram trimis de Uniunea Scriitorilor în Ungaria). Printr-o strategie diplomatică a inimosului Francisc Păcuraru, Aurel Rău, fostul meu elev, apoi redactor șef la „Steaua”, m-a angajat redactor la aceeași revistă, de unde am fost lărași înălțurînd printr-o manevră foarte „subtilă” tot a lui Aurel Rău. Tot în urma Rezoluției am putut să scot a doua

mea carte și să reintru în Uniunea Scriitorilor, unde am fost ajutat cu multă generozitate de către Zaharia Stancu și de către Laurențiu Fulga. Dintre toate prăbușirile sufletești și toate loviturile primite, cea pe care am resimțit-o mai puternic ca toate celelalte a fost moartea soției în '71. Despre perioada ceaușistă pot spune că dintre toate calamitățile abătute asupra acestei țări, aceasta a fost cea mai sinistră și cea mai monstruoasă. După bu-nicul său, angajat ca ceauș (zapciu) peste țigani din Scornicești, nepotul său s-a autoangajat ceauș (zapciu) peste 23 de milioane de oameni. Ca să nu mai vorbim de savantă „iete-te”...

— Ce statut aveți dv. la Uniune, erați considerat un „paria”?

— Da. Aveam statut de libert (sclav eliberat).

— Ce părere aveți despre mîpunea care s-a întîmplat?

— Napoleon spune undeva că „De la sublim pînă la ridicol este doar un pas”. Noi, prin miracolul întîmplat zilele trecute am inversat termenii acestui dicton și-am dovedit că de la decrepitudine pînă la sublim este doar un pas. A fost un miracol, a fost un dar de Crăciun din partea Proniei și-a puterii de răbdare a aces-

tui popor (să te ferească Dumnezeu de explozia răbdării ajunsă dincolo de limită) și ca să merităm acest dar trebuie să ne comportăm și să-l prețuim cu înțelepciune, cu demnitate, cu luciditate și cu dreaptă judecată. Oamenii de bine care ne considerau lași se uita la noi cu admirație aplecîndu-și cu smerenie frunțile. O înaltă personalitate americană a spus că la ora actuală cea mai mare cinste este aceea de-a fi român; să dovedim lumii că merităm această memorabilă vorbă și să fim foarte atenți și să nu cumva să alunecăm din tragedia sublimă prin care-am trecut în zilele Crăciunului în d'ale carnavalului. Înțelegi ce vreau să spun prin asta. Și încă ceva; să iertăm, dar să nu uităm; să nu ne dedăm la răzbuunări, dar nici să nu renunțăm la judecata dreaptă!

— Cum trăiți aceste clipe prime de libertate?

— Trăiesc momente euforice, sînt mai fericit decît atunci cînd am ieșit din închisoare, pentru că acum întreg poporul român a ieșit din închisoare, dar starea mea de euforie este înfășurată în giulgiul celor care si-au dat viața. Regret că nu fac parte dintre ei. Pesemne, n-am fost vrednic.

Dan TRIF

AGENDĂ

Spectacole

Opera Română, ora 18 — „Bărbierul din Sevilla”.

Opera Maghiară de Stat, ora 14,30, „Liliacul” (abonament pensionari);

Teatrul Maghiar de Stat ora 10 — „Ursul; Cerefe în căsătorie”, abonament 1/4; ora 19 — „În stație”;

Teatrul de păpuși, ora 10 — „Povestea porcului” (secția română), ora 12 —

— „Oala fermecată, Fata răsfățată” (secția maghiară).

Filme

● Republica — SUNETUL MUZICII, film american, seriile I și a II-a, orele: 8,30; 11,30; 15; 18,30

● Victoria — NAVA LUI YANG, film chinezesc (Un tarif și jumătate) orele: 9; 11; 13; 15; 17; 19

● Dacia DILIGENȚA, film american, orele: 10; 12; 14; 16; 18

● DESENE ANIMATE — ora 10,30; BECKET, film englez seriile I și a II-a, orele: 11; 14,30; 17,30

● Mărăști — INTOARCEREA ACASĂ, film american, orele: 12; 14; 16; 18; UNORA

LE PLACE JAZZUL, film american, orele: 9; 11; 13;

15; 17; 19 ● Arta — ZBUCIUMUL IUBIRII, film sovietic, orele: 9; 11; 13;

15; 17; 19 ● Muncitoresc — STEAUA SUDULUI, film franco-englez (cinemascop), orele: 9; 11; 13; 15; 17; 19

● 23 August — JANDARMUL LA PLIMBARE, film francez, orele: 9; 11; 13; 15; 17; 19

● Timpuri noi — AVENTURILE VERITEI MIȘI, film maghiar, ora 9, COMISARUL PIEDONE LA HONG-

KONG, film italian, orele: 11; 13; 15; 17; 19

● Steaua roșie — 15-17.1. — FATA DE PE RIU, film vietna-

mez, orele: 11; 13; 15; 17; 19; 18-21.1. — VALEA

PRAFULUI DE PUȘCA, film american, orele: 11;

13; 15; 17; 19.

Și democrația se învață FORME DE GUVERNĂMÎNT

(monocrație, oligarhie și democrație)

Din punct de vedere al formei de guvernământ, statele pot fi clasificate în trei tipuri principale: monocrații, oligarhii și democrații.

A. Monocrația este acea formă de guvernământ în care autoritatea supremă este exercitată de o singură persoană (din cuvîntul grecesc *mono* singular și *kratos* autoritate).

Pentru definirea acestei forme de guvernământ este diferent dacă persoana care deține puterea supremă în stat se numește împărat, prinț, consul, conducător, caudillo sau pur și simplu președinte. Singura condiție pentru a fi vorba de această formă de guvernământ este ca, în fapt, puterea supremă în stat să aparțină în mod exclusiv acestei persoane.

Intrucît în monocrații puterea este concentrată în mâinile unei singure persoane, iar poporul este pus în imposibilitate de a-și spune cuvîntul asupra problemelor conducerii de stat, această formă de guvernământ duce în mod necesar la dictatură, adică la un sistem autocratic fără nici o limită, în cadrul căruia garanțiile drepturilor și libertăților fundamentale sînt lichidate, ca și orice posibilitate de opoziție sau de critică față de regim. Cînd dictatura se sprijină pe un partid, ale cărui tenăcile pătrund în sfera tuturor activităților individuale (profesune, sport, concediu, distracții, teatru, televiziune, radio, viața de familie etc.), se vorbește de totalitarism.

B. Oligarhia este o formă de guvernământ, în care autoritatea publică este exercitată de o clasă restrînsă de persoane, de o minoritate (gr. *oligos* puțin numeros și *arché* comandament).

În legătură cu acest sistem, trebuie precizat că minoritatea conducătoare nu deține autoritatea politică pe baza unei delegații din partea națiunii. Aceasta pentru că, în cazul în care membrii acestei minorități conducătoare ar fi desemnați prin alegere de națiune, nu ar mai fi vorba de oligarhie, ci de un guvernământ al maselor largi, exercitat însă în mod indirect, prin anumiți reprezentanți. De aceea, forma de guvernământ oligarhică presupune că minoritatea conducătoare nu este desemnată prin alegere, ci pe baza unor criterii fixe și prestabilite: vîrsta (gerontocrație), avere (plutocrație), naștere (aristocrație) etc.

Intrucît oligarhia se înfăptuiește de o clasă restrînsă de persoane, fără consultarea reală și sinceră a maselor, ea duce în practică, întocmai ca și monocrația, la dictatură.

C. Democrația. Cunoscutul savant german R. Laun definește democrația ca „un stat unde domnește voința poporului sau voința majorității, în opoziție cu celelalte forme de stat, nedemocratice, unde domnește voința unuia singur, a câtorva, a unei părți a poporului, în orice caz, nu a majorității ansamblului poporului”.

În concepția modernă, regimul democratic implică o participare la vot a tuturor cetățenilor maturi, capabili și demni. Prin urmare, în procesul de formare a voinței poporului, în democrații vor putea fi excluși de la vot minorii, nedemni, incapabilii și cetățenii străini. Nu va putea fi considerat real democratic însă un sistem care ar exclude de la dreptul de vot femeile, care formează cel puțin jumătate din populație, armata sau neștiutorii de carte. De asemenea, adevărata democrație este incompatibilă cu orice măsură care ar condiționa dreptul de vot de o anumită avere, de un anumit venit, de o anu-

mită indeletnicire, de rasă, religie sau orice alt criteriu discriminatoriu.

Democrația poate fi de trei feluri: directă, indirectă și semidirectă.

Democrația directă se caracterizează prin faptul că poporul exercită puterea publică el însuși, fără să recurgă la intermediul unui individ sau al unei grupări de indivizi, cum ar fi parlamentul.

Trebuie să se observe că și în democrațiile directe este o imposibilitate ca toate funcțiile statului să fie exercitate de popor în mod permanent. În general, în aceste democrații, poporul exercită el însuși numai funcția legislativă, în timp ce celelalte funcții sînt delegate unor magistrați, pentru tot intervalul de timp cît adunarea poporului, care se întrunește numai în anumite perioade, nu funcționează. Astfel, poporul nu exercită totalitatea funcțiilor statului decît în timpul cît sînt întrunite aceste adunări periodice.

Ca exemple de democrații directe actuale se dau cîteva cantoane elvețiene, cu o populație foarte puțin numeroasă și cu o așezare geografică ce le izolează oarecum de restul țării. Democrația directă este o formă de guvernământ tot mai rar întîlnită, căci funcționarea ei normală presupune coexistența unui număr de condiții aproape imposibil de întîlnit în același timp. O asemenea condiție este existența unei populații puțin numeroase, căci dacă această se cifrează, ca în statele moderne, la milioane de indivizi, este o imposibilitate ca toți aceștia să fie reuniți laolaltă pentru a lua o hotărîre. O altă condiție este ca să fie vorba de un teritoriu foarte restrîns, căci altfel dificultăți practice insurmontabile se opun reunirii în același timp și în același loc a tuturor membrilor corpului electoral.

Democrația indirectă sau reprezentativă se caracterizează prin faptul că puterea publică nu se exercită direct de popor, ci prin intermediul unui parlament ales pe timp mărginit.

În legătură cu această definiție a democrației reprezentative trebuie să se observe că, în realitate, în această formă de guvernământ, nu toate atribuțiile suveranității se exercită prin reprezentanți aleși. De obicei numai funcția legislativă este încredințată unor adunări alese de națiune, în timp ce funcția executivă și cea judecătorească sînt date în competența unor organe formate dintr-un număr restrîns de cetățeni, fie numiți, fie aleși.

Democrația semi-directă cunoaște, întocmai ca democrația indirectă, o adunare reprezentativă, care exercită activitatea legislativă. Dar, în cazurile prevăzute de Constituție sau asupra problemelor de stat mai importante, pentru ca hotărîrile acestei adunări reprezentative să fie valabile sau definitive este necesară consultarea cetățenilor prin vot direct (*referendum*). În acest sistem, colaborarea între cetățeni și reprezentanții lor poate lua și forma inițiativei populare, care constă în posibilitatea, recunoscută de lege, pentru un anumit număr de cetățeni de a depune, printr-o cerere, un proiect de lege, pe care adunarea reprezentativă este obligată să-l ia în considerare. Dacă adunarea reprezentativă adoptă proiectul, el devine lege. În schimb, dacă proiectul de lege nu întrunește majoritatea în adunarea reprezentativă, dar este votat cu majoritate prin vot direct de corpul electoral, el dobîndește putere de lege.

prof. univ. Tudor DRĂGAN

BREVIAR CETĂȚENESC

● Din partea medicului Terezia Roth, o sugestie binevenită: ajutoarele sosite din străinătate — medicamente, haine, hrană — ar putea fi distribuite prin intermediul spitalelor de pediatrie, al personalului acestora, care cunosc foarte bine familiile nevoiașe, cu mulți copii.

● Un grup de muncitori de la Antrepriza de Izolații și Lucrări Speciale ne sesizează că programul unităților comerciale dezavantajează pe cei care lucrează de dimineață, iar la ieșirea din muncă găsesc magazinele închise.

● Sofia Ursu, casnică, domiciliată în strada Gheorghie Dima nr. 27, bloc 4 C, sc. II et. I, ap. 13, are cinci copii minori. Între aceștia, o fetiță este handicapată, suferind de encefalopatie și atrofie optică parțială. Rugăm cadrele medicale competente să ia legătura cu această mamă la telefon 2-36-63, iar pe

ceilalți oameni de bine să-i acorde omenia lor.

● Revoluția se pare că nu a cuprins și comerțul, deoarece la Cluj ameliorări evidente nu sînt. Știind că avem rezerve foarte puține, numeroși cetățeni ni s-au adresat pentru a cere Direcției comerciale ca desfacerea bunurilor alimentare (inclusiv importurile și cafeaua) să se distribuie tot prin „micro-casele de comenzi” de la magazinele alimentare. Altfel, cîrte „pică pe marfă” și are timp să stea de mai multe ori la rînd își cumpără ce-i trebuie (și-mai mult), iar ceilalți nu le ajunge.

● I.C.R.A.L.-ul este, din nou, solicitat de locatarii blocului B 2, str. Florești, nr. 6, unde conductele de apă sînt sparte, iar apa curge din luna decembrie, fără a se lua vreo măsură.

Organele în drept au fost sesizate și ele. Așteptăm, deci.

● M. Ilișan ne sesizează că, la magazinul nr. 190/1, în data de 9 ianuarie, șefa magazinului, d-na Borodi s-a autoînscris prima pe lista televizoarelor. Din cele cinci televizoare primite, unul era „Olt” și partru — „Diamant”. Ei bine, d-na Borodi a optat (era de așteptat) pentru televizorul „Olt”. În plus, a mai plasat un televizor „Diamant” unei cunoștințe apărute nu pe listă ci... din senin. Pe bună dreptate cetățeanul întrebă dacă lucrătorii comerciali au dreptul ca la fiecare transport de marfă vandabilă, și așa insuficientă, să-și cumpere produse? Direcția comercială poate verifica mersul lucrurilor după condica de sesizări și

reclamații. Și... așteptăm răspunsul.

● Profesorii de limba română din județ sînt anunțați că miercuri, 17 ianuarie, se organizează o dezbateri privind statutul în școală al profesorilor de limba română și al limbii române. Locul desfășurării: sala festivă a Liceului „A. D. Sincăi”.

● Luni, 15 ianuarie, ora 17, toți designerii sînt rugați să se prezinte la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu”, P-ța Libertății nr. 31. Grupul de inițiativă.

● Vasile Popa, lăcătuș mecanic la Baza de producție Someșeni a A.E.M. Cluj, la 62 de ani, a cerut și a obținut aprobarea să mai lucreze încă o lună de zile iar banii obținuți să-i depună în contul „Libertatea 1009”. Un gest frumos pe care ni-l-a comunicat colegul său, Gh. Tripon.

M. SANGEORZAN

ele se vor rezolva pe întreg parcursul anului prin și pe baza anchetelor sociale la domiciliul fiecăruia. Începînd cu cei cu pensiile mai mici (dar nu peste 1.000 lei). Ajutoarele se vor acorda în valoare de 300 pînă la 800 lei, în raport cu situația fiecăruia și la nivelul sumei totale de care dispune C.A.R.P. Menționăm că această sumă totală se constituie din partea fondului depus de membri, în valoare de 4 lei pe lună, pentru ajutoare sociale, și nu poate fi luată din alte fonduri. În caz că adunarea generală a delegaților membrilor C.A.R.P. din lunile aprilie sau mai 1990 va hotărî constituirea unui fond mai mare decît cele existente în anii 1988 și 1989, și numărul cererilor de ajutor bănesc ce vor putea fi rezolvate în 1990 va crește.

3. O activitate importantă de înfrățire a membrilor este acordarea de împrumuturi și ajutoare pentru deces. Astfel, numai în anul 1989 s-au acordat împrumuturi unui număr de 6.292 membri, în valoare de 36 milioane lei, iar pentru decese suma totală de 2.500.000 lei.

4. C.A.R.P. Cluj-Napoca așteaptă în continuare noi cereri de înscriere ca membri ale pensionarilor.

COMITETUL DE CONDUCERE

TREISKIRCHEN, AFIȘUL ȘI FRIGIDERUL

Biroul relațiilor cu publicul al Ambasadei germane din Viena. Am număr mare la ghișeu vizele și timp să mai stau de vorbă cu cite cineva. „Haina dumneavoastră seamănă cu o „tzundră” din Maramureș, mi se adresează un bătrîn care ca și mine așteaptă o viză și e vizibil cuprins de nevroza cozilor — nerăbdarea.

„Seamănă — zic, dar de unde sesizați chestia asta de amănunt vestimentar — ați stat în România?”

„Ba bine că nu — toată viața pînă acum doi ani cînd am emigrat cu toată familia”. O dăm pe românește și după vești pe care mi le smulge pe nerăsuflate, îl întreb ceea ce era inevitabil de întreb: cînd te întorci, domnule, în țară? Cîntă capul a negație, dar răspunsul mi-l dă un tînăr: „doar nu-i prost să revină. Nu vin eu, că am casă, părinții... De ce să vin? La conserve de fasole și salată oltească? Le trebuie 20 de ani românilor pînă se pun la punct. Aici e altă viață, n-aș mai putea să muncesc pe de-a moaca...”

El și prietenul său, care ni se alătură, stau de cîteva luni în Treiskirchen și sînt nerăbdători să primească mult așteptata viză de emigrare. Mă interesez de condițiile din lagăr — care nu sînt rele, dar nici raiul pe pămînt nu-i acolo, după cum îmi povestesc ei. Aflu cu surprindere că numai 4 români refugiați s-au repatriat în ultima săptămîna. Cu și mai mare surprindere, aflui de la ambasadă, băieții merg să cerșească de la „Caritas”. Deoarece ne terminăm concomitent treburile la ambasadă, îi însoțesc. Instituția de caritate nu-i departe și discuțiile noastre sînt interesante: vor să știe ce-i în țară, vreau să știu cum se descurcă ei, ce păreri au.

... La „Caritas” lume multă. În sala de așteptare grupuri de oameni strînși în fața unor uși, pe criteriul naționalităților. În

fața ușii biroului pentru probleme românești, nimeni. Afișul scris caligrafic, e clar și dezarmant: „Nichts für die Rumänen”. Amicii mei se înfurie, unul din ei intră și iese după un minut: „Cică România nu mai e țară comunistă, să facem bine și să ne cărăm acasă, ce mai venim la cerșit? Auzi la ea, nerușinata, toată ziua se îndoaie cu ciocolată „Suschardt” și-mi ține mie predici...”

Imi sare tîndăra. Le povestesc cum 32 de ani am visat ca pe un Eldorado lagărul lor, cum am trecut de două ori frontiera, cum după opt ani de temniță comunistă n-aș mai pleca din țară nici pentru salonul „Datsum” sau pentru tot hotelul „Hilton”. „Cu mîinile voastre și ale tuturor românilor, în doi ani mutăm șopul în Obor. Aștia de-aici au de toate și muncesc pe rupte. N-au timp nici de băut, nici de gagică, nici de un film măcar. Suprema lor distracție e să facă parale — și paralele se fac muncind”.

Tinerii aștia sînt liberi, foarte, foarte liberi. Mă simt ca și ei, am însă deloc neglijabila povară a vîrstei. Doamne, 10 ani de-aș avea mai puțin! Zece, cînsprezece ore aș munci pe zi să-mi recuperez timpul pierdut în letargia comunistă! Așa cum ne-am scuturat de comunisti, ne putem scutura și de sărăcie.

M-am considerat un luptător politic toată viața — ei bine, slavă Domnului, nu mai sînt! Idealul meu politic a fost îndeplinit: comunismul a căzut definitiv. Acum nu mă mai interesează decît frigiderul, dulapul cu haine, punga cu bani. Să mai am puterea de a munci să le umplu. Să mai am puterea de a ține pasul cu toți cei care umplu cămara țării. Vremea singelui, a lozincilor și a vendetei a trecut. A venit vremea sudorii, a frăției și a reconstrucției.

Ciao Viena! O să te aducem la București!

Octavian BRĂȚILA

APEL CĂTRE POPULAȚIE

Se semnaleză în mai multe zone ale județului (ca de pildă în apropierea localităților Huedina, Baciul, Someșul Rece, Cășei, Bonțida, Iara, Băișoara ș.a.) că unii cetățeni atentează la integritatea pădurii, tîind abuziv lemn pentru nevoi proprii sau și mai grav pentru comercializare la preț de speulă.

Informăm locuitorii din județul nostru că aprovizionarea populației cu combustibil se face: pentru oraș și o parte din localitățile din apropierea acestora prin depozitele întreprinderii comerciale de stat metalo-chimice, iar pentru restul localităților rurale prin ocoalele silvice, pe bază de table întocmite de primării în funcție de resursele disponibile.

Pentru anul 1990 cantitățile repartizate pentru nevoi locale sînt aproape duble față de anul trecut, dar pentru satisfacerea în totalitate a cerințelor este necesar să se folosească în continuare și alte resurse din gospodăria (resturi vegetale, tulpini de floarea soarelui etc.).

Cunoscînd importanța și rolul pădurii pentru asigurarea calității factorilor mediului înconjurător și a unui echilibru ecologic stabil este necesar să se înțeleagă de către toți locuitorii că această bogăție trebuie ocrotită, conservată și dezvoltată inclusiv prin reducerea tăierilor. De aceea facem un călduros apel către toți cetățenii să înțeleagă acest imperativ major, înscris de altfel ca punct important în platforma-program a Frontului Salvării Naționale, să sprijine organele silvice în apărarea și dezvoltarea patrimoniului silvic, să se aprovizioneze cu lemn de foc pe căi legale, în limita resurselor disponibile, repartizate pe localități și gospodăria de organele locale ale administrației de stat.

Sîmbătă 13 ianuarie 1990. INSPECTORATUL SILVIC JUDEȚEAN

MULȚUMIRI

Dumitruș Onița din Cluj, str. Iris nr. 1, mulțumește pe această cale plutonierului Ioan Dărăban, din U.M. 01485 Flo-

rești, care, găsind într-un troleibuz un plic cu bani, s-a adresat ziarului nostru pentru aflarea adresii păgubașei, care era sus-numita, și i-a însoțiat suma de bani respectivă.

ANUNT

Persoanele deținătoare de cîini sau membri ai Asociației Chinologice sînt rugați să participe astăzi, duminică 14 ianuarie 1990, ora 10, în sala de adunări din str. Motilor nr. 18, în vederea dezbaterii problemelor legate de „CHINOLOGIE” ale județului Cluj.

Din partea Casei de ajutor reciproc a pensionarilor

În urma articolelor publicate în presa locală, la C.A.R.P. Cluj-Napoca s-au prezentat peste 500 de membri ai C.A.R.P., cu cereri de ajutor bănesc.

În legătură cu aceste cereri, facem următoarele precizări:

1. C.A.R.P. Cluj-Napoca a acordat și va acorda în continuare ajutoare bănești nerambursabile, conform cu prevederile statutele, membrilor săi. Astfel, în cursul anului 1988 s-a acordat suma totală de 61.700 lei unui număr de 137 membri, iar în 1989 s-a acordat suma de 61.947 lei unui număr de 127 membri. Acest lucru s-a rezolvat în baza anchetelor sociale făcute la domiciliul fiecărui solicitant, de către C.A.R.P. Din datele furnizate, se pot trage concluzii privind posibilitățile financiare de care dispune C.A.R.P. Cluj-Napoca.

2. Avîndu-se în vedere marea număr de cereri existente în momentul de față la C.A.R.P., facem cunoscut că

COMUNICAT

DIN PARTEA COMISIEI DE ȘTIINȚA ȘI INVĂȚĂMINT A C.F.S.N. ȘI A MINISTERULUI INVĂȚĂMINTULUI

1. Incepând cu data de 15 ianuarie 1990, vor fi scoase la concurs posturi de profesor, conferențiar, șef de lucrări, lectori, asistenți — potrivit actualului statut al corpului didactic — în toate instituțiile de învățămînt superior din țară.

Inscrierile la concurs se vor face în termen de 30 de zile. Condițiile de natură politică, religioasă, familială nu vor fi luate în considerare.

Comisiile de concurs vor fi numite conform legii actuale.

Confirmarea lucrărilor de concurs se va face de noile organe de conducere alese de facultate.

În noua lege a învățămîntului se preconizează introducerea gradului didactic de preparator. Au drept de a candida și studenții ultimului an de studiu.

2. Cadrele didactice de toate specialitățile, care au fost scoase din învățămînt din motive religioase, convingeri politice, motive familiale (rude în străinătate), pot fi reîncastrate, în funcție de valoarea lor științifică și morală, pe bază de cerere adresată conducătorilor noi alese ale institutelor de învățămînt.

**Președintele
Comisiei de Știință și
Învățămînt a Consiliului
F.S.N.
GHEORGHE MANOLE**

**Ministrul
învățămîntului
MIHAI ȘORA**

Din nou despre OMENIE

În ziarul nostru de ieri am publicat o notă cu privire la ajutorul generos și imediat pe care populația orașului Köln l-a oferit, cu inima deschisă, Clujului, la aflarea evenimentelor din România. Sîntem în măsura să vă prezentăm astăzi mai multe amănunte desprinse în cadrul discuțiilor purtate la conferința de presă organizată, ieri dimineața, la Hotelul „Sport” din Cluj. Au participat reprezentanții Crucii Roșii din R. F. Germania — în speța Crucea Roșie din Köln — conduși de d-l Horst G. Willweber, administrator al organizației, ziaristul din Köln, d-l inginer Gheorghe Toader, cetățean de origine română din Köln. Au luat parte, de asemenea, profesorii universitari doctori George N. Jonescu, Vlaicu Roman, Dumitru Rădulescu, domnia cercetător dr. Petru Misiu și asistent dr. Silviu Străngeu, precum și reprezentanții ai ziarului „Adevărul în libertate”. Medicii clujeni le-a fost înmînată o scrisoare din par-

tea primului primar al orașului Köln, domnul Norbert Burger — care a inițiat deja în rîndul populației o acțiune umanitară de stringere de fonduri și ajutorare materială pe termen lung a Clujului — în care sînt exprimate nu numai felicitări pentru victoria revoluției noastre ci și dorința sinceră de a contribui pe toate căile la reconstrucția pe toate planurile vieții economico-sociale din România. Cu aceeași ocazie a fost transmis și un prim cadou din partea orașului Köln Clinicii de radiologie din Cluj — un traducător pentru ecograf — ca semn al solidarității și înaltului umanism pe care fiecare locuitor al orașului, întreaga Germanie le manifestă acum față de poporul atît de greu încercat dar victorios al României. Dialogul cu profesorii și medicii clujeni s-a axat, în principal, pe evidențierea necesarului de primă urgență din domeniile aparatului medical de diagnoză

și tratament, la nivelul tuturor clinicilor și specialităților din Clujul medical. Pe lângă ajutoarele în medicamente pe care prietenii vest-germani le-au donat deja, au fost stabilite — pe baza unor solicitări scrise — prioritățile de care aminteam și pe care reprezentanții Crucii Roșii au promis să le satisfacă, în funcție de posibilități, desigur, în cel mai scurt timp.

Tot ieri, la sediul Consiliului județean al Frontului Salvării Naționale a avut loc întîlnirea delegației Crucii Roșii din Köln cu doamna Doina Cornea, domnul Octavian Buracu și general-colonel Iulian Topliceanu. Au fost discutate pe larg posibilitățile de reluare și aducere a legăturilor dintre orașele Cluj și Köln, libere să se dezvolte în noile condiții create în România, în interesul ambelor popoare. La întîlnire a participat

domnul Norbert Feldhoff, reprezentant oficial al primului primar al orașului Köln, care, timp de mai multe zile, va desfășura o activitate de stabilire a unor modalități concrete de colaborare între orașele noastre.

(M. BOCU)

CONTUL „LIBERTATEA 1989”

De la Consiliul comunal Borșa ni se comunică prin Adriana Olășutean: locuitorii au depus suma de 181.845 lei și au predat 319 kg de carne de pasăre, 2109 kg de cartofi, 620 kg de fasole, 432 bucăți de ouă. Putem spune, deci: ȚĂRANII SINT CU NOI!, deși nu au fost pe străzile martirajului. Au așteptat, tot mai frustrați de produsul muncii lor, acest moment al reconstrucției agriculturii; nu doar pentru propria prosperitate ci pentru aceea a țării întregi.

mica PUBLICITATE

VINZARI-CUMPARARI

- Vînd videorecorder VHS Minari, siglat. Telefon 7-04-96. (414)
- Vînd Player Samsung. Telefon 4-63-05. (318)
- Vînd dublu radlocasetofon stereo. Telefon 7-45-10. (315)
- Vînd apartament două camere, ocupabil imediat. Preț convenabil. Telefon 4-66-52 sau 1-79-40, după ora 16. (313)
- Vînd convertor japonez, nou și CD player. Telefon 5-81-09. (319)
- Vînd videorecorder Akay 228. Informații str. Tăbăcarilor nr. 18. (399)
- Vînd un apartament cu trei camere. Telefon 6-30-55, între orele 18-23. (605)
- Vînd Delta cu pick-up GS 431 și Tesla B 115 cu boxe. Telefon 7-05-70, între orele 13-20. (322)
- Cumpăr medicamente Coriogonin sau Pregnyl. Telefon 8-26-66. (621)
- Vînd drujbă netolosită. Informații telefon 7-79-46, după ora 16. (625)
- Vînd Player Orion VHS, str. Elazului 10, ap. 71, între orele 18-20. (328)
- Vînd videorecorder japonez SEC, două viteze, mufe scart, casete cadru mare cu advarii, bacuri, plante, accesorii multiple acvaristice. Telefon 3-69-53. (633)
- Vînd apartament 3 camere de comandat confort I în Turda. Informații telefon 953/1-74-44. (631)
- Cumpăr casă formată din două camere, bucatărie, cu gaze. Oferte la telefon 4-06-95, între orele 18-22. (310)
- Vînd calculator personal, Atari cu accesorii, televizor color M. 401. Informații telefon 1-74-20, zilnic după ora 18. (345)
- Vînd urgent apartament cu trei camere și garaj în cartierul Zorilor. Telefon 4-91-92. (593)
- Vînd videorecorder Orion, combină muzicală Schneider, rochete miracasă, cojoc dame nr. 42. Telefon 2-31-29. (528)
- Vînd urgent videorecorder Toshiba V. 83, D. HQ cu telecomandă, după masa între orele 16-20. Telefon 3-28-68. (525)
- Vînd recorder Samsung nou cu telecomandă. Telefon 4-23-91. (518)
- Vînd convenabil video Fischer. Telefon 1-37-45. (517)
- Vînd urgent Dacla 1310 (fabricație 1982) sau Moskvioi 1500 (fabricație 1979). Str. Gh. Dima, bl. IV, G. apa. 32. (513)
- Vînd urgent apartament două camere. Informații telefon 5-19-23, după ora 16. (511)
- Vînd video player Samsung, nou, cumpăr mașină de scris. Telefon 4-63-17. (508)

- Vînd video player Goldstar. Telefon 5-67-96. (504)
- Vînd pat copil, masă pliantă. Telefon 7-15-86. (1049)
- Vînd garnitură mobilă, mașină de cusut Veronica, semicursă Sputnik. Telefon 6-39-63, orele 17-20. (1044)
- Vînd turn muzical Sharp, vizibil zilnic între orele 16,30 - 18,30. Strada Pata nr. 2, bloc II A, sc. II, ap. 33, et. IV. (1030)
- Vînd mașină de tricotate Veritas 360. Telefon 8-22-30. (606)
- Vînd mobilă furnir nuc și de bucatărie. Două mașini de cusut, Dunlop și rusească electrică, un frigider Arctic. Relații la telefon 5-87-23, la orice oră. (501)
- Vînd apartament două camere cu îmbunătățiri, la preț convenabil, în cartierul Mănăstur. Telefon 7-63-62. (1064)

SCHIMB DE LOCUINȚĂ

- Schimb apartament două camere, confort I, proprietate de stat din Cluj cu similar în București. Telefon 4-71-20. (617)
- Schimb apartament I.C.R. A.L. București patru camere cu similar sau mai mic Cluj. Informații telefon 3-77-92. (506)
- Schimb apartament patru camere Zorilor, cu două apartamente. Telefon 3-31-68. (1020)

INCHIRIERI

- Caut apartament sau locuință cu două sau trei camere de inchiriat. Rog informații la telefon 1-49-90, familia Hristodol. (1069)
- Inchiriez una cameră, una bucatărie, baie, hol, cu data de 15 ianuarie 1990. Telefon 4-73-57. (676)
- Tineri căsătorii caută pentru închiriere garsonieră sau apartament cu două camere în zonca Central, Pata Gheorgheni. Telefon 6-21-84, după ora 17. (603)

Decese comemorari

- Se împlinesc mîine, 9 ani de la trista despărțire de scumpa noastră FLORICA IAROSLAUSCHI, născută BERCEA. Bunătățile inimii ei rămîine veșnic în inimile noastre. Recunoștință celor care îi vor păstra o clipă de a duce aminte. Familia. (389)
- Cu durere în suflet anunțăm împlinirea unuia de cînd bunul, scumpul, adoratul și iubitul nostru ing. LAURENȚIU DONDOR, a plecat dintre noi pe calea fără întoarcere. Familia. (307)
- Cu neconsolată durere, amintim împlinirea unuia de la încetarea din viață a scumpului meu ADOLF GOLDSTEIN, om de aleasă omenie, sensul vieții mele. Soția. (381)

● Cu inimile zdrobite de durere, anunțăm încetarea din viață, după o scurtă dar grea suferință a scumpei noastre soții, mame, și bunicii VALERIA TIBREA, (născută PETRUȘ), în vîrstă de 60 ani. Înormintarea va avea loc în data de 16 ianuarie 1990, ora 12 în localitatea Ugrușiu, județul Sălaj. Îi vom purta toată viața o nemărginită recunoștință și o neștearsă amintire. Soțul Nicolae, copiii Cornel, Cornelia și Mărioara cu familiile. (331)

● Pios și dureros omagiu dragiei noastre surori, cununate și mătuși VALERIA TIBREA, care va rămîine veșnic vie în inimile noastre îndurerate. Iuliu, Victoria, Horea, Ovidiu, Maria și Marineia Petruș.

● În inimile noastre, azi cernite de durere, va rămîine veșnic vie amintirea dragiei noastre bunici VALERIA TIBREA. Nu vom uita niciodată bunătatea cu care ne-a primit în călduroasa ei casă. Lacrimi și flori pe tristul mormînt. Nepoții Lucian, Lucea, Arodian, Marcel, Ionuț, Adina și Mircea. (831)

● Astăzi, 11 ianuarie, se împlinesc 11 ani de lacrimi și durere de cînd ne-a părăsit scumpa noastră mamă, soacră, bunică CAROLINA JUCAN, și respectiv șase săptămîni de la decesul tatălui, soțului, bunicii GHEORGHE JUCAN. Familia îndurerată: fiul Silmion, uora Lenuța, nepoții Marcel, Gheorghe și Simona. (515)

● Pios omagiu dragului nostru soț, tată și bunici IOAN DRAGOSTE din Rediu, la dolul de la deces. Familia. (491)

● S-au scurs 6 săptămîni de lacrimi și durere de cînd ne-a părăsit pentru totdeauna scumpul nostru soț, tată, soțu și bunici IOAN SUȚEAN, din Apahida. Pios omagiu-memoriei sale. Familia în veci nemîngîiată. (489)

● Un ultim omagiu fostului nostru comandant, lt. col. (r.) SEVER NEMES. Sincere condoleanțe familiei îndoliate. Colegii de serviciu. (511)

● Sîntem alături de vecina noastră Pop Rodica în marea durere pricinuită de moartea mamei dragi. Asociația de locatari, bloc N 1. (1043)

● Pios omagiu la împlinirea a 11 ani de la decesul iubitului nostru soț, tată și bunici VASILE RUS (Tilică) din Băbușiu și 6 săptămîni de la decesul dragului nostru fiu și tată VASILE RUS. Familia. (1022)

● Familiile Decean și Dobrescu anunță trecerea în eternitate a soției, mamei, bunicii și străbunicii lor MARIA DECEAN, născută MIRZA, în vîrstă de 90 ani, după o căsnicie de 70 ani, fostă deținută politică, mamă a luptătorului rezistent, martirul student PETRU DECEAN, suprimat în anul 1919. A fost înmormîntată în cimitirul Greco-Catolic din Mihalț, județul Alba, în ziua de 9 ianuarie 1990. Dumnezeu s-o odihnească. (1046)

● Sîntem alături de colega noastră Mariana Bîianu în marea durere pricinuită de pierderea mamei dragi. Colectivul A.P.T.M.F. — C.U.G. (912)

● Sîntem alături de familia Bălaj în aceste momente de grea încercare la trecerea în neființă a celui care a fost ALEXANDRU BĂLAJ. Familiile Oniga și Curea.

● Personalul Institutului Oncologic Cluj este alături de inginerul Pompiliu Manea la dureroasa despărțire de soția iubită și transmite familiei sincere condoleanțe. (523)

● Sîntem alături de colega noastră Petyan Sylvia în marea durere pricinuită de moartea mamei dragi. Colegele de la caseria I.F.T.L. Cluj. (522)

● Cu profundă durere și tristăre anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru lt. col. rez. SEVER NEMES, înormintarea va avea loc luni, 15 ianuarie, ora 12, la cimitirul Mănăstur. Familia îndurerată. (1052)

● Au trecut triste și grele luni de lacrimi și durere de cînd a trecut în eternitate scumpa noastră mamă, soție, fiică, soră și cunună ANICA TOPAN, din comuna Recea Cristur. Familia Topan. (717)

● Au trecut triste zile și săptămîni de cînd bunul nostru soț și tată NICULAE CORDOS, ne-a părăsit pentru totdeauna. Soția Rozalia, fiul Neluștu. Odihnească-se în pace. (526)

● Cu durere în suflet anunțăm încetarea din viață, după o scurtă suferință a iubitului nostru tată, bunici și străbunici PARTENIE OROS, în vîrstă de 86 ani, din Jucu. Cel cînel copil cu familiile. (825)

● Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață a scumpei noastre mame, soacre, bunici și străbunici VICTORIA MUREȘAN, în vîrstă de 93 ani. Nu o vom uita niciodată. Copiii Ioan, Mărioara, Emil, nepoții și strănepoții. (1023)

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ DE POȘTĂ ȘI T. CLUJ comunică:

1. Termenul de încasare al facturii telefonice aferente lunii ianuarie 1990 se prelungește pînă la data de 20 ianuarie, dată după care se vor percepe majorări conform instrucțiunilor de serviciu.
2. Informăm abonații telefonici că Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor a hotărît introducerea începînd cu data de 16. 01. 1990 — ora 18 —, a tarifului diferențiat pentru convorbirile telefonice interurbane — cu prefix — efectuate direct de abonați (exclusiv convorbirile realizate manual prin comandă la serviciul 091), astfel:
 - tariful întreg — în zilele lucrătoare între orele 06—18
 - tariful redus cu 50 la sută din tariful întreg — în zilele lucrătoare — între orele 18—06, precum și toată ziua duminică și sărbători legale.

În aceste condiții modul de taxare este următorul:

Zona de taxare	Nr. impulsii pe minut		Taxa în lei pe minut	
	tarif întreg	tarif redus	tarif întreg	tarif redus
Zona I pînă la 100 km.	6	3	3,00	1,50
Zona II-a între 101—200 km	10	5	5,00	2,50
Zona III-a între 201—400 km	12	6	6,00	3,00
Zona a IV-a peste 400 km	15	8	7,50	4,00

Cu această ocazie aduce la cunoștință abonaților telefonici de domiciliu, că pentru perioada 16. 12. 1989 — 15. 01. 1990 (factura lunii februarie) valoarea convorbirilor adiționale se reduce cu 50 la sută.

De asemenea, termenul de încasare a acestei facturi se prelungește pînă la data de 20 februarie.

● Se împlinesc triste săptămîni de la decesul iubitului nostru soț, tată, soțu și bunici, plutonier adjutant în rezervă LAZĂR FELECAN. Comemorarea va avea loc marți 16 ianuarie 1990, din capela din str. Borhanel. Nu o vom uita niciodată. Soția și copiii. (911)

● Pios omagiu la un an de la despărțirea de dragul nostru tată, soțu și bunici IOAN VIAD, din Gherla. Comemorarea azi, 14 ianuarie 1990. Mia, Liviu, Coșmina, Roxana și Liviuța. (393)

● Sîntem alături de colega noastră Balas Lenuța în durerea prin care trece, la moartea tatălui drag. Colectivul sudate I, schimbul Felecan, „Napochina”. (639)

● Sîntem alături de colega noastră sing. Baclu Ioan în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegii S.M.E. I.R.A. (1026)

● Un ultim omagiu fostei noastre kolege KOVACI ELISABETA. Colectivul dispensarului medical Cojoana. (1027)

● Sincere condoleanțe familiei Mureșan Vasile la pierderea iubitului bunici. Familia Costea Gavril. (1027/A)

● Un ultim și pios omagiu celei care a fost buna noastră vecină, preoteasa FLORICA LAURA CORDOS. Sincere condoleanțe familiei. Locatarul de la scara I a blocului M 3X din strada Donath 23. (1015)

● Regretăm dispariția dintre noi a colocatarului FLORICA CORDOS și transmitem sincere condoleanțe familiei îndoliate. Asociația de locatari din str. Donath nr. 23, bloc M 3X. (1011)

● Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață a dragului nostru soț, tată, frate, cunună și unchi IOAN MARINCEAN, în al 23-lea an de viață, fost salariat al Combinatului „Clujana”. Înormintarea are loc marți, 16 ianuarie 1990, ora 13, din capela I a cimitirului Mănăstur. Familia. (1080)

● Mulțumim tuturor celor ce au fost alături de noi în durerea pricinuită de moartea fiului, soțului, tatălui, fratelui și bunicii IOAN CAMPEAN. Familia îndurerată. (529)

● Adînc îndurerat, anunțăm împlinirea a 10 ani de la decesul scumpului nostru soț și tată LIVIU IULIA. S-a stins din viață la vîrstă de 25 ani. Nu-l vom uita niciodată. Soția Mărioara și copiii Claudia și Claudiu. (931)